

עפ"ג 4986/03/20 - חמאד אלרפאיעה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני כבוד סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן	06 במאי 2020
כבוד השופט ישראל פבלו אקסלרד	עפ"ג 4986-03-20 אלרפאיעה נ'
כבוד השופטת יעל ייטב	מדינת ישראל
המערער:	חמאד אלרפאיעה
נגד	
המשיבה:	מדינת ישראל

פסק דין

כללי

1. המערער הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר דיוני, בשתי עבירות של התפרצות לבנין וביצוע גניבה, בעבירה אחת של ניסיון התפרצות לבנין, ובעבירה אחת של סיוע להתפרצות לבנין וביצוע גניבה.
2. על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, בתאריך 6.10.18 סמוך לשעה 01:30, המערער ואחר התפרצו לפאב "רוטס" בבאר-שבע וגנבו ממנו קופה רשמת שהכילה ₪ 10,000. בתאריך 26.11.18 סמוך לשעה 02:30 המערער היה עם שניים אחרים. השניים התפרצו לפאב "בר אילן" בבאר-שבע וגנבו משם ₪ 1,418 והמערער השגיח מבחוץ על מנת להתריע מפני הגעת אחרים. כעבור כשעתיים, המערער התפרץ לפאב "בנג'י" בבאר-שבע וגנב משם שני כרטיסי אשראי ותכשיטים שונים. ובתאריך 30.11.18 בשעת הערב המערער ניסה להתפרץ לחומסיה בבאר-שבע, בכך שניפץ את החלון בחזית בית העסק ושבר את דלת הכניסה בכוונה לגנוב מהמקום, אולם מישהו התקרב למקום והמערער עזב את המקום.
3. שירות המבחן הגיש לבית המשפט תסקיר על המערער, בו תוארו רקעו האישי והמשפחתי, נתוניו ונסיבות חייו. שירות המבחן העריך שהמערער ביצע את העבירות על רקע חוסר במיומנויות בסיסיות והעדר דמויות סמכות אשר יכלו לסייע בהתוויית דרכו, נטיית המערער להיות מושפע מהשפעות חברתיות שליליות, לצד תחושות שעמום וחוסר מעש וחוסר הבנה לעומק את השלכות מעשיו. ובסופו של דבר הומלץ להטיל על המערער מאסר בעבודת שירות.
4. התביעה טענה למתחמי עונש הולם נפרדים לכל עבירה - באישום הראשון 6-12 חודשי מאסר, באישום השני 10-30 חודשי מאסר, באישום השלישי 6-12 חודשי מאסר, ובאישום הרביעי 5-15 חודשי מאסר, וביקשה למקם את עונש המאסר של המערער בשליש התחתון של כל אחד מהמתחמים, במצטבר.
5. ההגנה ביקשה לקבל משירות המבחן תסקיר משלים שיתייחס לאפשרות לשלב את המערער בטיפול; ולגופו של ענין טען שיש לקבוע מתחם עונש הולם אחד למכלול העבירות של המערער, הנע בין מאסר בעבודת שירות ועד 16 חודשי מאסר בפועל.

6. בית המשפט דחה את בקשת המערער לקבלת תסקיר משלים; קבע שיש לראות במכלול העבירות של המערער אירוע אחד; התייחס לערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, למידת הפגיעה בהם, למדיניות הענישה הנוהגת, ולנסיבות העבירות; וקבע שמתחם העונש ההולם על מעשי המערער נע בין 22 ל- 40 חודשי מאסר.

בית המשפט ציין כי הוא מתחשב בנתוני המערער ובהודאתו ובפרק הזמן בו שהה בתנאי שחרור מגבילים, והטיל על המערער 25 חודשי מאסר בפועל, מאסרים על תנאי, קנס בסך 1,500 ₪, ופיצוי לנפגעי העבירות.

7. מכאן הערעור.

טיעוני הצדדים

1. ב"כ המערער טוען כי עונש המאסר שהוטל על המערער חמור. הוא מציין את גילו הצעיר בעת ביצוע העבירות ועכשיו, את עברו הנקי, את נסיבות חייו המורכבות ואת המלצת שירות המבחן, ומבקש להעמיד את עונש של המערער על מאסר בעבודת שירות.
2. ב"כ המשיבה סומכת את ידיה על גזר דינו של בית המשפט קמא. היא מדגישה שהמדובר במספר עבירות התפרצות ושעבירות אלה פוגעות בכלל האזרחים, טוענת שהעונש שהוטל על המערער הולם את חומרת מעשיו, ומבקשת שלא להתערב בו.

דין והרכעה

1. לאחר עיון בכלל המסמכים הנוגעים לענין ושמיעת טענות הצדדים, הגענו למסקנה כי דין הערעור להתקבל.
2. אכן, כפי שבית המשפט קמא ציין, עבירות הרכוש גורמות נזק כלכלי, פוגעות בזכות הקניין, בתחושת הביטחון האישי של נפגעי העבירות ובתחושת הביטחון של הציבור בכללו, ויש להתייחס אליהן בחומרה ולהטיל על מבצעה עונשים משמעותיים.
- לצד כלל עקרוני זה, קביעת העונש במקרה קונקרטי מתחשבת גם בנתונים ונסיבות הנוגעים לנאשם ולמעשיו, ובסופו של דבר על העונש להלום את חומרת מעשי העבירות בנסיבותיהם ואת מידת אשמו של הנאשם.
3. בית המשפט קמא הביא בגזר דינו דוגמאות לענישה שהוטלה על נאשמים בעבירות התפרצות לבתי עסק - שרובן יובאו להלן - ויש להניח כי העונשים שהוטלו באותם מקרים תרמו לגיבוש עמדתו בנוגע לתקופת המאסר שיש לגזור למערער. בהצגת המקרים בית המשפט הסתפק בציון סוג המעשה והעונש שהוטל, ולא פירט את הנסיבות הנוגעות למעשי העבירה, שיש בהן כדי להאיר באור מדויק יותר את היחס בין המעשה לעונש.
- בפרק שכותרתו "מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות דומות" בית המשפט קמא פתח בדברים שנאמרו בע"פ (נצרת) 97/10 **סעאידה עאטף נ' מדינת ישראל**, לפיהם רף הענישה הראוי לעבירת רכוש של פריצה לבית או למכונית הוא שנת מאסר בפועל למי שזו מעידתו הראשונה ו-3 ואף 4 שנות מאסר בפועל למי שעברו הפלילי

מכביד. יצוין, כי בענייננו התביעה טענה שכלל מתחם העונש ההולם בעבירת התפרצות לעסק הוא 6-12 חודשי מאסר ובנסיבות מחמירות הוא נע בין 10 ל- 30 חודשי מאסר. ושבמקרה זה (ע"פ 97/10) בית המשפט הטיל על המערער 9 חודשי מאסר בפועל על שתי עבירות של פריצה לרכב, והדגיש את הברור מאליו, שאין המדובר בעונש נוסחתי ושיש לשקול כל מקרה לנסיבותיו.

בעפ"ג 16710-02-17 **אבו עדרה נ' מדינת ישראל**, הוטלו על המערער 14 חודשי מאסר בפועל על שתי התפרצויות לעסק. באותו תיק, המערער התפרץ לפיצוציה וגנב רכוש וכסף מזומן בערך כולל של ₪ 6,500. בעקבות זאת הוא נעצר על ידי המשטרה ולאחר מספר ימים שוחרר בתנאים. כעבור כשבועיים, הוא הגיע עם אחר לבית העסק "טיב טעם" במרכז ביג בבאר-שבע, כשהם רעולי פנים, עוטי כפפות ומצוידים במגזרי ברזל, פרצו לבית העסק, הכניסו חפיסות סיגריות בהיקף נכבד לשקים שהביאו אתם ותוך כדי כך נתפסו על ידי המשטרה.

בעפ"ג 29831-08-15 **סלמאן אלהריף נ' מדינת ישראל**, הוטלו על המערער 9 חודשי מאסר בפועל על עבירת ניסיון התפרצות לבית עסק. התיאור הבא, שהוצג בפסק דינו של בית המשפט המחוזי, מדבר בעד עצמו -

"קשירת קשר לפריצה נועזת, בצוותא ותוך הצטיידות בצידוד רב, למתחם אולם שמחות בשעת לילה מאוחרת. שלושת הנאשמים ובהם המערער הגיעו למקום מצוידים בכפפות, בכיסוי ראש, במקדחות ובמסורים. השלושה פעלו בצוותא חדא והחלו בביצוע הפריצה. רק אזעקה שהופעלה במקום והביאה להגעת ניידת הניסה את השלושה מהמקום. המדובר אכן בעבירת ניסיון לפריצה מורכבת, מתוכננת ומבוצעת בחבורה שיש למצות את הדין עם עושייה."

בעפ"ג 42295-12-17 **אבו סבית נ' מדינת ישראל**, הוטלו על המערער 14 חודשי מאסר בפועל על שתי התפרצויות לבתי עסק ועבירות נלוות. במקרה זה המערער ואחרים הגיעו באישון לילה לשוב שפיר על מנת לפרוץ למרכול במקום. הם חיברו שרשרת בין הג'יפ לדלת המרכול וכך פרצו למרכול וגנבו משם סיגריות וכסף בשווי כולל של ₪ 6,000. שלושה שבועות לאחר מכן, המערער קשר קשר עם אחרים לפרוץ למרכול בשוב עמיעוז. המערער והאחרים הגיעו ביחד למושב עמיעוז, מצוידים בג'יפ ללא לוחיות רישוי, פטיש 5 ק"ג, לומים באורכים שונים, מגזרי מתכת ודיסק חיתוך המופעל במנוע בנזין, חיברו שרשרת בין דלת המרכול לג'יפ, הסיעו את הג'יפ ועקרו את דלת המרכול ממקומה, נכנסו למרכול וגנבו חבילות סיגריות וקופות שהיו במקום, וגרמו נזק שהוערך ב- 30,000 ₪.

בעפ"ג 55740-12-19 **אלעביד נ' מדינת ישראל**, בו הוטלו על הנאשם 13 חודשי מאסר בפועל, דובר במי שנכנס לחנות "הום סנטר" בבאר-שבע לפני סגירתה, הסתתר בה ולאחר שהחנות נסגרה הוא גנב מתוך כספת שהיתה במקום ₪ 100,000 במזומן ואחר כך התפרץ מהחנות החוצה. הכסף לא נתפס ולא הוחזר לבעליו.

ניתן לראות אפוא כי נסיבות מעשי העבירות בחלק הארי של פסקי הדין שהובאו בגזר דינו של בית המשפט קמא, חמורות יותר מהנסיבות בענייננו - בהתייחס לאופי בתי העסק שנפרצו, צורת הפריצה, מידת התחכום, שווי הרכוש שנגנב וכיוב' - ועל כן לא היתה הצדקה לראות בעונשים שהוטלו באותם מקרים כקנה מידה לעונש שיש להטיל על המערער כאן.

4. אשר לנתוני המערער ונסיבותיו - בעת ביצוע העבירות היה המערער צעיר מגיל 18 וחצי. המערער בוגר 9 שנות לימוד בלבד. הוא משולב בעבודה מגיל 16. אביו נפטר לפני שנה. אמו תושבת חברון והיא מתגוררת שם בקביעות וחיה בנפרד ממנו. זו הרשעתו הראשונה של המערער וממילא זהו גם מאסרו

הראשון. והמערער הודה במעשיו וביקש להשתלב בטיפול.

5. שירות המבחן ציין כי המערער בחור צעיר שטרם גיבש את זהותו העצמית, הוא מתקשה להציב לעצמו גבולות ומערכות התמיכה שלו מצומצמות ואין מהוות סמכות עבורו, ולכן הוא נגרר אחר סביבתו השולית. המערער אינו מבין לעומק את חומרת מעשיו והשלכתם והוא זקוק להכוונה בקבלת סמכות ושמירה על גבולות.

6. לצד החשיבות של הטלת עונשי מאסר מרתיעים, יש לזכור גם את הרעות הטמונות במאסר, במיוחד מאסר ראשון לאדם צעיר שטרם גיבש את אישיותו, שתוצאותיהן עלולות לחזור אל החברה כבומרנג, ואז שכרו של המאסר יצא בהפסדו.

7. נוכח מעשי העבירות של המערער, נסיבותיהם, הנזק שנגרם בעטיים, מידת אשמו של המערער, ומדיניות הענישה הנוהגת בעבירות בהן הורשע המערער, ובהתחשב בגילו הצעיר של המערער, בנסיבות חייו המורכבות, בהודאתו, בעברו הנקי ובכך שהמדובר במאסרו הראשון, אנו מחליטים לקצר את תקופת המאסר של המערער ולהעמידה על 18 חודשים בניכוי ימי מעצרו.

יתר הוראות גזר הדין יעמדו בעינם. אנו תקווה שהמערער ישכיל לנצל את תקופת מאסרו להשתלבות בטיפול במסגרות השיקום המתאימות לו בכלא.

ניתן והודע היום י"ב אייר תש"פ,
06/05/2020 במעמד הנוכחים.

אליהו ביתן, סגן נשיאה

ישראל פבלו אקסלרד, שופט

יעל ייטב, שופטת